

WOJEWODA ŚLĄSKI

IFIII.4131.1.52.2026

Katowice, dnia 26 czerwca 2026 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662) i art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 i 781)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXIII/288/26 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 maja 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap III – dla terenu Szombierek Południowych i Łagiewnik Zachodnich, w zakresie:

§ 8 ust. 12 pkt 3 uchwały.

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 ustawy o samorządzie gminnym, wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy uchwała gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 25 maja 2026 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę Nr XXXIII/288/26 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap III – dla terenu Szombierek Południowych i Łagiewnik Zachodnich.

Stosownie do przepisu art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* w dniu 29 maja 2026 r. Rada Miejska w Bytomiu przekazała organowi nadzoru uchwałę z dnia 25 maja 2026 r., Nr XXXIII/288/26, również w dniu 29 maja 2026 r. Wojewoda otrzymał dokumentację prac planistycznych, celem dokonania oceny zgodności tej uchwały z prawem.

W dniu 23 czerwca 2026 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze oraz poinformował Gminę o możliwości złożenia wyjaśnień.

W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z naruszeniem zasad sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w następującym zakresie.

W § 8 ust. 12 uchwały ustalono ochronę terenu o wartościach kulturowych jakim jest zespół cmentarza parafialnego, zlokalizowany przy ul. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego, złożony z kaplicy cmentarnej, ogrodzenia i starodrzewu. Jednocześnie, w punktach 1 i 2 tego ustępu, ustalono szczegółowe zasady ochrony poszczególnych obiektów zabytkowych, w tym zakaz lokalizowania (od strony przylegających do zespołu dróg publicznych) innych obiektów lub zieleni, które mogłyby przesłaniać chronione zabytki. Z kolei w punkcie 3 tego ustępu ustalono, że: *dla budynku kaplicy cmentarnej obowiązują*

warunki ochrony jak w ust. 10 pkt 1, 2, 3 lit. a. Jednak we wskazanym punkcie uchwały znajduje się tabela z wyszczególnionymi obiektami małej architektury, które ujęte zostały w gminnej ewidencji zabytków. Zatem, ustalając szczegółowe zasady ochrony kaplicy cmentarnej, dokonano mylnego odesłania, a tym samym faktycznie nie ustalono zasad ochrony jednego z trzech obiektów zespołu cmentarza parafialnego. Tym brakiem ustalenia zasad ochrony kaplicy cmentarnej naruszono art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy z 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U z 2026 r. poz. 538), który wskazuje, że w planie miejscowym należy obowiązkowo określić zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych. Naruszono również § 4 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. *w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404). Przepis ten jednoznacznie nakazuje by ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków zawierały: określenie obiektów i terenów chronionych ustaleniami planu miejscowego, w tym określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów.

Prezydent Miasta Bytom – w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego, pismem o sygnaturze AAP.6721.1.2024 z dnia 25 czerwca 2026 r., wyjaśnił, że doszło do oczywistej pomyłki pisarskiej w zakresie numeracji. Wskazał jednocześnie, że kaplica cmentarna nie stanowi odrębnego obiektu objętego ochroną w planie, lecz znajduje się w obrębie kompleksu cmentarnego wpisanego do gminnej ewidencji zabytków. Wskazał również, że *dla przedmiotowego zespołu plan wprowadza zasady ochrony ujęte w § 8 ust. 12 pkt. 1, 2 i 3 – spośród których tylko w pkt 3 wystąpiła omyłka pisarska, skutkująca niewłaściwym odwołaniem do części ustaleń – nie jest zasadnym stwierdzenie, iż plan miejscowy nie ustala zasad ochrony kaplicy cmentarnej, ponieważ dotyczą jej również ustalenia pozostałych punktów § 8 ust. 12 tekstu planu. Zauważyć przy tym należy, iż treść ust. 12 pkt. 2, tj. „zakaz lokalizowania od strony przylegających terenów dróg publicznych innych obiektów lub zieleni przesłaniającej obiekty chronione” jest tożsama z treścią ust. 11 pkt. 2 tegoż paragrafu, czyli „prawidłowego” odesłania do ustaleń dla obiektów małej architektury.* Jednocześnie wniósł o stwierdzenie nieważności wyłącznie w zakresie zapisu zawartego w § 8 ust. 12 pkt 3 uchwały.

Ponadto – w kolejnym piśmie wskazał, że tutejszy organ zgodnie z art. 30 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524, z późn. zm.), w stosunku do kaplicy na cmentarzu przy ul. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego, nałoży obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę dla planowanej inwestycji. Skutkiem tego, projekt budowlany będzie podlegał obligatoryjnemu uzgodnieniu ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Katowicach – co zapewni skuteczną ochronę przedmiotowego obiektu, niezależnie od zapisów obowiązującego planu miejscowego.

Wojewoda Śląski uwzględnił wyjaśnienia Prezydenta Miasta Bytom i uznał, że nie zachodzi konieczność stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości.

Podsumowując należy zaznaczyć, że przepisy art. 28 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* jednoznacznie wskazują, iż istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały gminy w całości lub w części. O zakresie rozstrzygnięcia decyduje natomiast fakt, czy stwierdzone naruszenie prawa będzie miało wpływ na całą uchwałę, czy będzie dotyczyło jedynie pojedynczych przepisów niezgodnych z aktami prawa hierarchicznie wyższymi, które to jednak naruszenia nie będą rzutować na całą uchwałę.

Po wyeliminowaniu wymienionego naruszenia, uchwała Rady Miejskiej w Bytomiu Nr XXXIII/288/26 z 25 maja 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap III – dla terenu Szombierek Południowych i Łagiewnik Zachodnich, może funkcjonować w obrocie prawnym, a zatem, stwierdzenie nieważności uchwały jedynie w części określonej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, jest uzasadnione.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Miejskiej w Bytomiu rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia Radzie Miejskiej w Bytomiu.

Z up. WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

Bożena Goldamer - Kapała

Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Otrzymuje:

Rada Miejska w Bytomiu

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa.